

Amsterdam, 26 juni 2021

VvE Vogeldorp
t.a.v. de beheerder Roy Vernout
ACB VVE Beheer
Postbus 225
2000 AE Haarlem

Betreft: inspraakreactie van VVE Vogeldorp op Concept Actualisatie Nota van Uitgangspunten Sprong over het IJ 2021 ¹

Inleiding

1. Vogeldorp is een tuindorp van 270 woningen vlakbij de aanlanding van de Oostbrug in Amsterdam Noord ligt. Het ligt daarmee in het invloedsgebied van de Oostbrug.
2. De Vereniging van Eigenaren (VvE Vogeldorp) hanteert het standpunt dat bewoners zelf hun subjectieve mening bij inspraakrondes en zienswijzen kunnen inbrengen op de plannen rond de vaste oeververbindingen over het IJ. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de (on)wenselijkheid van vaste oeververbindingen, de aanlanding, het ontwerp van de brug, de invulling van de openbare ruimte, et cetera. Eigenaren reageren gezamenlijk ten aanzien van de meer objectieve impact van de Oostbrug op Vogeldorp. Centraal daarin staat de constructieve veiligheid van Vogeldorp en het voorkomen van schade veroorzaakt door toenemend verkeer als gevolg van, en werkzaamheden rond, de Oostbrug.
3. De Vereniging van Eigenaren bestaat uit woningbouwvereniging De Key (51% aandeel) en de particuliere eigenaren van koopwoningen (49% aandeel). Middels deze brief dient de VVE haar inspraakreactie in op het Concept Actualisatie Nota van Uitgangspunten Sprong over het IJ 2021.
4. Vogeldorp is het oudste tuindorp in Amsterdam-Noord, gelegen in de Vogelbuurt, ten zuiden van het Vliegenbos en het Volkstuinpark Buitenzorg en ten noorden van de Johan van Hasseltweg. Aan de oostelijke zijde ligt de Zesde Vogelstraat het dichtste bij de aanlanding van de Oostbrug. Aan de zuidzijde ligt de Vogelkade dicht op de Johan van Hasseltweg die de belangrijkste verkeersader is voor de Oostbrug. Vogeldorp is in 1918 gebouwd door de Gemeentelijke woningdienst met Berend Boeyinga van de Amsterdamse School als projectarchitect en bestond oorspronkelijk uit 313 woningen. Aan het ontwerp ligt de tuinstadgedachte van Ebenezer Howard ten grondslag. Vanwege de architectonische waarde en de plaats die het inneemt in de geschiedenis van de sociale woningbouw en de emancipatie van de arbeidersklasse, is Vogeldorp bestempeld als onderdeel van *een monument van nationaal belang dat op het hoogste niveau bescherming verdient*. Sinds 2000 is Vogeldorp een gemeentelijk monument en vanaf 2014 maakt het onderdeel uit van het rijksbeschermd stadsgezicht Amsterdam-Noord².

¹ <https://www.amsterdam.nl/parkeren-verkeer/sprong-ij-snel-makkelijk-veilig-overkant/inspraak-nieuwe-fase-sprong-ij/>

² Zie voor uitgebreide informatie over Vogeldorp: (1) <https://nl.wikipedia.org/wiki/Vogeldorp>, (2) de uitgave van het Museum Amsterdam Noord: Disteldorp en Vogeldorp; eeneiige tweeling van tuindorpen, (2018) en (3) <https://www.amsterdam.nl/kunst-cultuur/monumenten/erfgoed-week/vogeldorp-disteldorp/>

5. De woningen in Vogeldorp zijn als noodwoningen gebouwd om de woningnood in het begin van de twintigste eeuw aan te pakken. De woningen zijn *niet onderheid*, maar gebouwd op een *ongewapende betonplaat op staal*. Dat maakt de woningen *uiterst kwetsbaar* voor verzakkingen, veranderingen in grondwaterstanden en trillingen van bouwwerkzaamheden en (bouw)verkeer. Dit blijkt uit meerdere objectieve onderzoeken van gerenommeerde onderzoeksinstituten zoals TNO, Deltares, Wareco en Duyts constructeurs.
6. Ondanks haar kwetsbare constructie en de oorspronkelijke opzet als tijdelijk dorp heeft Vogeldorp in 2018 haar 100-jarig bestaan gevierd. Meerdere renovaties, goed onderhoud, de monumentenstatus en de grote inzet van Woningcorporatie De Key, de particuliere eigenaren, de gemeente, en niet in de laatste plaats de bewoners van Vogeldorp, hebben dit mogelijk gemaakt³.

De Oostbrug en de daarbij behorende werkzaamheden hebben de potentie om veel schade aan Vogeldorp aan te brengen. Uit het oogpunt van **constructieve veiligheid**:

7. eisen wij dat al het verkeer van en naar de Oostbrug wordt afgewikkeld over de Johan van Hasseltweg en niet door Vogeldorp via de Zesde Vogelstraat, Zamenhofstraat en/of Vogelkade. In dat kader zijn wij tegen de genoemde alternatieve fietsroute die als fietsring Noord kan gaan dienen (ter vervanging van de Johan van Hasseltweg). Volgens de Concept Nota van Uitgangspunten loopt dat alternatief "iets Noordelijker", bijvoorbeeld via de Zamenhofstraat⁴.
8. dient de gemeente alles in het werk te stellen om (het risico op) schade aan kwetsbaar Vogeldorp te beperken.
9. eisen wij dat er niet geheid wordt rond de aanlanding van de Oostbrug aan de Johan van Hasseltweg. Er dienen in het hele plangebied rond Vogeldorp trillingvrije bouwtechnieken toegepast te worden. Denk hierbij aan schroef- of boorpalen i.p.v. heipalen en het duwen van damwanden i.p.v. het heien.
10. eisen wij dat de (bouw)werkzaamheden aan de Oostbrug de grondwaterstand in Vogeldorp niet beïnvloeden, teneinde zettingen te voorkomen. Verlaging van de grondwaterstand zal namelijk leiden tot verzakkingen van de funderingsplaat en scheurvorming in de gevels van de monumenten.
11. eisen wij dat er geen bouwverkeer langs en door Vogeldorp plaatsvindt bij de aanleg van de Oostbrug. Met name de Zesde Vogelstraat, de Zamenhofstraat en Vogelkade dienen vrijgesteld te worden van bouwverkeer, aangezien dit zal leiden tot scheurvorming in de kwetsbare constructies.

De Oostbrug zal leiden tot een veel hogere **verkeersintensiteit**. Ten aanzien van de verkeersintensiteit:

12. eisen wij dat het fietsverkeer niet door Vogeldorp wordt afgewikkeld. De Zamenhofstraat tussen de Meeuwenlaan en de Zesde Vogelstraat, maakt daarbij onderdeel uit van Vogeldorp.
13. eisen wij dat er geen sluipverkeer mogelijk wordt door Vogeldorp naar en van de Oostbrug. Vooral de route Meeuwenlaan, Zamenhofstraat, Vogelkade dan wel Zesde Vogelstraat, Johan

³ Zie <https://www.at5.nl/artikelen/186155/vogeldorp-viert-100-jarig-bestaan-ik-wil-hier-gewoon-doodgaan-klaar> en <https://www.youtube.com/watch?v=iGWaDglaKB8>

⁴ Zie pagina 28, tweede bullet.

van Hasseltweg (en vice versa) mogen geen sluiproutes worden om drukte op het hoofdfietsnetwerk van de Johan van Hasseltweg te omzeilen. Er dienen daardoor goede en brede fietsverbindingen op de Johan van Hasseltweg en Meeuwenlaan te komen om het fietsverkeer van en naar de Oostbrug te leiden. Bij kruisingen dient het fietsverkeer voorrang te krijgen cq. stoplichten zo afgesteld te worden dat het fietsverkeer snel doorstroomt.

14. In dat opzicht lijkt variant 3 van de ruimtelijke inpassing het beste perspectief te bieden om het verkeer van en naar de brug zo goed mogelijk af te wikkelen. Hierin zijn auto- en fietsbanen gescheiden⁵.

Namens de eigenaren van Vogeldorp.

Bestuur Vereniging van Eigenaren Vogeldorp,

Gerben Hieminga (voorzitter)

Jaap Korthoff (penningmeester)

Peter den Hond (secretaris)

⁵ <https://www.amsterdam.nl/parkeren-verkeer/sprong-ij-snel-makkelijk-veilig-overkant/documenten/haalbaarheidsstudie-ruimtelijke/>